

SEJA OBČINSKE SKUPŠČINE

Kopica delegatskih vprašanj

Nejasen družbeni dogovor o štipendijski politiki – Sprejeto poročilo o delu občinskega javnega tožilstva

Skoraj enak dnevni red pri vseh treh zborih občinske skupščine je povzročil, da so se zbori na aprilski seji po dolgem času spet sestali istočasno v veliki dvorani Druženega doma Stadion. Uvodni govor ob obravnavi ocene akcije »zaključni računi 1978« in nadaljnje naloge v izgradnji družbenoekonomskih odnosov v združenem delu naše občine je imel predsednik občinskega sindikalnega sveta Marko Kocjan. Vsi trije zbori so soglasno sprejeli sklep, da naj akcija postane sistemska naloga v okviru uresničevanja določil zakona o združenem delu.

Obravnavanje predloga družbenega dogovora o štipendijski politiki v SRS je preneslo več konkretnih pa tudi kritičnih ugotovitev. Vsebinsko predlog ne prinaša spremembe položaja študenta, opredeljenega predvsem kot bodočega delavca. Že leta 1974 smo sprejeli družbeni dogovor o štipendiranju, ki naj bi

slehnemu študentu omogočil štipendiranje. V naši občini stanje ni zadovoljivo. Še posebej je neugodno v organizacijah združenega dela družbenih dejavnosti, ki praktično jemljejo kadre gospodarskim dejavnostim, čeprav same v njihov razvoj ne vlagajo ničesar. Novim družbenim dogovorom ni nič omenjeno o ureditvi stanja na tem področju. Poleg tega predvideva dogovor denarno nagrajevanje študija, ki bo temeljilo na ocenah, čeprav te sploh niso merilo uspešnosti študija, še manj pa bodočega delavca. Na drugi strani pa so ukinjeni dodatki za hitrost študija, kar je glede na nesistemsko ureditev na tem področju vprašljivo. Prav tako je vprašljivo omejevanje kadrovskih štipendij z nekimi cenzusi. Kmalu bomo sprejeli zakon o usmerjenem šolstvu. Novi družbeni dogovor o štipendijski politiki bo z njim gotovo v nasprotju, zato ga bo potrebno ponovno usklajevati. Občinska

skupščina je predlog dogovora sicer sprejela, vendar z vzdržanimi glasovi mladih zastopnikov.

Predlog dogovora o usklajevanju meril za določanje nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča obravnava le pozitivna merila pri točkovanju, negativnih, kot na primer onesnaževanje okolja novega obrata, pa ne. Delegati so predlog ob pojasnilu, da bodo negativne točke zajete v konkretnem odloku naše občinske skupščine, sprejeli.

Poročilo o delu občinskega javnega tožilstva ter ocena stanja varnosti na področju kaznivih dejanj v lanskem letu, kaže, da se obseg kriminalitete v Ljubljani ni povečal. Nekatere najlažje oblike kaznivih dejanj so prenehale in so postale prekrški. Strukturno je bil kriminal opredeljen s prometom in premoženjskimi kaznivimi dejanji, kjer se soočamo z napakami varnostne kulture nas vseh. Porast preiskovalnih zadev za 39 odstotkov je posledica zakonodajnih sprememb, ki sicer z nekaterimi kvalitetnimi rešitvami ne omogočajo širšega

neposrednega obtoževanja. Posledice so v občutni upočasnitvi postopka. Glede na izrečene sodbe se je obsodilnost povečala na preko 80 odstotkov. V razpravi je delegat Iskre ozd Tela kritiziral informacijo, ki je bila podana v poročilu, da so v tej ozd delavci s posebnimi pooblastili uničili skoraj 100 glasovnic in objavili lažen izid referendumu. Sam pa je kar na hitro predlagal postopek krive ovadbe. Občinski javni tožilec je takoj odgovoril, da se mora v skladu z zakonitostjo začeti postopek za ugotovitev resničnosti ovadbe. Glede na to, da mora javno tožilstvo nameniti posebno pozornost varstvu samoupravnih pravic, je bila informacija dana v poročilo. Postopek je v teku. Lahko pa ugotovimo, da brez dima ni ognja.

Neobičajno dolga je bila na seji točka, vprašanja in odgovori delegatov. Tako so spraševali, zakaj je potreben tako močan poseg v naravo v zvezi s traso novega daljnovoda, kakšen je bil kriterij za udeležence v družbenih svetih, zakaj še naprej dvojno plačevanje prispevka za zaklonišča, zakaj je športni center na Ježici odprl le za tekmovalce in zakaj nima zgrajenih umivalnic, kaj je s podhodi za pešce, ki so bili že zdavnaj obljubljeni pri Gospodarskem razstavišču, zakaj ne bo podhod na Linhartovi cesti zgrajen v roku, zakaj v Plavi laguni ni predvidene špecerijske trgovine. Poleg tega so predlagali, naj bo v družbenem svetu za varstvo okolja delegat iz ljubljanske gospodarske zbornice in da naj komunalna skupnost objavi urnik pranja ulic. Delegati tudi niso bili zadovoljni s splošnimi odgovori pristojnih služb na konkretna vprašanja v Zboru delegatov.

DANE BESEDNJAK

Občinska skupščina je na svoji zadnji seji obravnavala poročilo o delu javnega pravobranilstva v Ljubljani za lansko leto. Naloge pri pravnem varstvu družbenega premoženja je izvrševalo deset delavcev. Javno pravobranilstvo skuša tudi v preventivnem postopku urejati konkretna pravna vprašanja iz raznih področij, tako da redno sodeluje s pristojnimi organi občin in mesta, da bi se izognili določenim premoženjskopравnim posledicam. Po pooblastilu zastopajo posamezne samoupravne interesne skupnosti in so zakoniti zastopnik krajevnih skupnosti glede premoženjskih pravic in koristi pred sodišči in drugimi organi. Vendar ugotavljajo, da se krajevne skupnosti spomnijo na pravobranilstvo šele takrat, ko same ne najdejo rešitve za konkretno zadevo, namesto da bi prosile za pomoč takoj.

Za našo občino so obravnavili 1038 zadev, od teh 103 pravne, 74 izvršilnih, 560 nepravilnih in dali 301 pravno mnenje. Spori so se v glavnem nanašali na zahteve zaradi motenja posesti, za sklenitev kupoprodajne pogodbe za stavbna zemljišča, za razveljavitev nezakonitih

JAVNO PRAVOBRANILSTVO

Več reda v delo sodnih cenilcev

tih in družbeni lastni škodljivih pogodb in za stanovanjske zadeve, ter na določanje odškodnine za nepremičnine.

Na seji je mestni pravobranilec izpostavil tri vprašanja. V praksi je treba poiskati zastopnika samoupravnih interesnih skupnosti pri sodiščih in drugih organih, kar še posebej velja za stanovanjsko, komunalno in bodočo stavbno zemljiško skupnost. Večinoma izkoriščajo usluge odvetnikov, redno pa to velja za družbenopolitične organizacije. Investitorji so nedisciplinirani, ker ne začnejo pravočasno pridobivati potrebne lastnine, tako da se zaradi njihovega neodgovornega obnašanja plačujejo izredno visoke cene.

Najbolj je pereč problem sodno zapriseženih cenilcev. Nujna je sprememba pozitivnih pravnih predpisov. Cenilci, ki včasih zastopajo ogromno družbeno premoženje, bi se morali družbenopolitično verificirati pri Socialistični zvezi. Strojna usposobljenost in moralne kvalitete sodnih cenilcev nepremičnin v javnem prometu med družbenim in zasebnim sektorjem so pogoj za uspešno delo pravobranilstva, sodišč in upravnih organov. Cenilni sistem ni zadovoljivo rešen, tako da so vrednostna odstopanja tudi tako visoka, da presegajo 100 odstotkov vrednosti. Sodni cenilci zato pogrešajo enotne kriterije, ki bi jih uporabljali pri cenitvah nepremičnin. Še vedno so primeri, da so pri cenitvah v zasebni lasti, ki jo kupuje družbena oseba, ugotovljene znatno višje vrednosti kot v obratnih primerih.

Sklepi 9. kongresa Zveze sindikatov Slovenije in portoroški sklepi so opredelili mesto in vlogo kluba samoupravljalcev kot obliko in metodo dela zveze sindikatov. O novi organiziranosti in načinu dela kluba je razpravljalo predsedstvo občinskega sindikalnega sveta na razširjeni seji, ki sta ji prisostvovala tudi član predsedstva republiškega sveta ZS Franci Polak in predsednik izvršnega odbora bežigradskega kluba samoupravljalcev. Dejstvo je, da naš klub že dalj časa išče samega sebe in da nima jasno izdelanega koncepta za svoje delo. O klubu je razpravljala tudi občinski komite ZK, kjer so poudarili, da naj bo kakorkoli, vendar je očitno, da klub ne dela pravzaprav nič.

Pri urejanju odnosov je več težav. Klub vodi izvršni odbor, ki je za svoje delo odgovoren skupščini. Ta se še do danes ni sestala. V klubu je zaposlen tudi delavec v rednem delovnem razmerju. Pri občinskem sindikalnem svetu je bila ustanovljena delovna komisija, ki bo pripravila vse potrebno za prehod na novo organiziranost. Obstaja mnenje, da naj klub prenesejo v delovno skupnost sindikatov. S statutarnim sklepom bodo opredelili njegovo funkcijo, tako da bo imel enak status kot odbori sindikata.

KLUB SAMOUPRAVLJALCEV

Kdo bo presekal gordijski voz?

V novi organiziranosti naj bi začel delovati leta 1980. Finančno poslovanje bodo uredili v okviru sindikatov.

Klub je sredi aprila pripravil program svojega dela, ki pa je bil izdelan prepozno, da bi lahko bil do konca leta uspešno realiziran. Ni ne konkreten ne akcijski pa tudi teme niso razčlenjene, tako da se ne ve, s kakšnimi oblikami bo mogoče program uresničevati. Glavni izvajalec naj bi bila delavska univerza in zunanji sodelavci, ki pa niso opredeljeni, čeprav jih imamo za Bežigradom mnogo.

Program dela mora izhajati iz dela družbenopolitičnih organizacij, še posebej pa mora opredeliti naloge, ki poudarjajo razvoj samoupravljanja na področju dohodkovnih odnosov. Povečana aktivnost v krajevnih skupnostih, delovanje potrošniških in poravnalnih svetov mora najti svoje me-

sto znotraj kluba samoupravljalcev. Zato je bilo predsedstvo mnenja, da je potrebno čimprej sklicati skupščino kluba, za katero bodo oblikovali skupno delegacijo družbenopolitičnih organizacij in uskladili program s političnimi izhodišči.

Klub samoupravljalcev bo postal oblika in način dela zveze sindikatov, zato je pričakovati, da za bodoče delovanje ne bo potreboval ne skupščine in ne izvršnega odbora. Za svoje delo bo odgovoren organom sindikatov. Ta in tudi druga sindikalna dela bo opravljal delavec v rednem delovnem razmerju. Z ureditvijo vloge kluba samoupravljalcev bodo sindikati končno pridobili organ, ki bo skladno s sklepi kongresa posegel tudi na urejanje samoupravnih odnosov v krajevnih skupnostih in poskrbel za izobraževanje samoupravljalcev. Ideja klubske izmenjave mnenj in izkušenj, naslov, kjer se bodo lahko dobili strokovni nasveti, mesto, kjer bodo delavci našli vsaj spodoben odgovor na svoje vprašanje, to naj bo klub samoupravljalcev. Vsem enako dostopen in ne zaprt krog nekega članstva. Zato je pričakovati, da bodo tako organiziranost podprli vsi delegati na prihodnji skupščini.

D. BESEDNJAK

Dolga in vroča razprava o inšpektorjih

Delegati so močno zainteresirani, da bi te službe delale hitro in uspešno

Poročilo o delu uprave inšpekcijskih služb v lanskem letu je na seji občinske skupščine spodbudilo dolgo in vročo razpravo delegatov. Pokazalo se je, da smo vsi močno zainteresirani za uspešno delo inšpekcij, izrešene kritike pa kažejo na tiste pomanjkljivosti, ki jih je treba takoj odpraviti.

Dejstvo je, da so inšpekcijske službe še mlada institucija in da se morajo njeni delavci srečevati še z vsemogočimi pritiski, čeprav je sklicevanje na njih neustrezno. Delo inšpekcij ima vso moralno podporo vseh družbenih dejavnikov, zato naj bo pri svojem delu konkretno in zakonsko podkrepjeno.

Pri tržni inšpekciji se pojavljajo problemi z višino marž trgovcev in servisnih dejavnosti. Vedno več je pritožb proti zasebnim obrtnikom. Urbanistična inšpekcija se srečuje z vrsto problemov pri odpravljanju črnih gradenj. Mesnice prodajajo preslabo kvaliteto mesa, pojavlja pa su tudi latentna nevarnost stekline. Zaradi zanemarjanja osnovnih higienskih normativov in malomarnosti je bilo lansko leto v Ljubljani v družbenem sektorju 228, v privatnem sektorju pa 189 zastrupitev s hrano. V nekaterih trgovinah je situacija kritična zaradi manipulacij z živili.

V zdravstvenem varstvu še

nismo dosegli minimuma 85 odstotkov cepljenih otrok. Pojavlja se tudi problem nenačrtnega komunalnega urejanja infrastrukture. Na področju gradbeno investicijske dokumentacije so odstopanja od odločb. Tehnične preglede opravljajo na deloviščih, ko je očitno, da objekt še ni zgrajen.

To pomeni izigravanje vseh družbenih dejavnikov, z namenom, da bi si izvajalec čimprej pridobil potrebne dokumente. Glede na potresno situacijo ugotavljajo v gradbeni inšpekciji, da nimajo dovolj kadrov za kontroliranje objektov med gradnjo. Pri rekonstrukcijah objektov se pojavlja prekoračitev, saj bi morali imeti investitorji gradbeno dovoljenje, tako pa protipravno zgradijo popolnoma nove objekte. Pri cestni problematiki je prisotna težnja krajevnih skupnosti po popolnem asfaltiranju, čeprav namensko za vse ceste to ni potrebno.

V razpravi so delegati kritizirali neuspešno delo inšpekcij pri preprečevanju onesnaževanja prve vodne varstvene cone. Onesnaževalci niso identificirani. Izrečene kazni za kršitelje so smešno majhne, saj bi morale biti vsaj desetkrat večje. Bučen aplavz vseh delegatov je požela razpravljalka, ki je predlagala, da naj bi pri onesnaževanju našega okolja prevzeli prakso iz tujih dežel,

kjer odpadke zbirajo za industrijsko predelavo, mi pa jih uvažamo. Predlagala je izredno povišanje kazni za kršilce, tako zbrana sredstva pa naj bi bila vir za sanacijo našega okolja.

Predstavnik izvršnega sveta je poudaril, da je program dela inšpekcijskih služb pomankljiv. Izvršni svet tudi ne soglaša s trditvijo uprave, da se investicijskih del po končani tretji stopnji gradnje, zaradi očitne kršitve predpisov, ne da ustaviti. Več sodelovanja je potrebno med inšpekcijo za varstvo pri delu in občinskim sindikalnim svetom. Pri varstvu okolja pa je vsekakor potrebno zagotoviti večjo odgovornost projektantov.

D. B.

87 štipendistov

V Ljubljani je leta 1978 prejelo štipendije iz združenih sredstev 752 učencev in študentov. V to številko niso vključeni učenci iz drugih republik, ki prejemajo različne kadrovske štipendije glede na sedež delovne organizacije. Teh je bilo v Ljubljani 610.

Za Bežigradom je lani prejelo štipendijo iz združenih sredstev 5 učencev poklicne šole, 37 dijakov srednjih šol, 5 študentov višjih in 39 študentov visokih šol.

N. Ž.

Odlikovanja in priznanja

Koncem aprila so v veliki dvorani družbenega doma Stadion podelili državna odlikovanja in priznanja OF ter sindikatov. Uvodni slavnostni govor je imel Lojze Novak, sekretar občinske konference ZKS Bežigrad. Odlikovanja so podelili Janez Rigler, predsednik občinske skupščine, Joško Pirner, predsednik občinske konference SZDL in Marko Kocjan, predsednik občinskega sveta zveze sindikatov. Na sliki: visoki odlikovanji predsednika republike – red dela z rdečo zastavo – sta prejela Ada Klanjšek in Peter Lešnjak. T. BRATOK